

РЕШЕНИЕ

№ 31779

гр. София, 11.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в
публично заседание на 07.08.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **8291** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.145 и следващите от АПК вр. чл.46а, ал.1 от Закона за чужденците в Република България.

Делото е образувано по жалба на М. М. А. С., роден в С., [дата на раждане], гражданин на С., към настоящия момент настанен в СДВНЧ - Любимец, срещу Заповед УРИ № 5392 ПАМ-335/ 22.05.2026г. на началник на отдел „Миграция“ при СДВР. Със заповедта оспорващият е настанен принудително в Специален дом за временно настаняване на чужденци. Оспорващият е предаден на органи при СДВНЧ на дата 22.06.2026г. и на същата дата е връчена и оспорената по делото заповед.

С жалбата се иска отмяната на заповедта, като се твърди, че тя е незаконосъобразна, издадена е в нарушение на установената форма и при липса на мотиви, в това число е издадена и в условията на висящо производство по чл.113, ал.2 вр. чл.76а и сл. от Закона за убежището и бежанците. Твърди се, че не е изследвана възможността за по-лека алтернативна мярка, предвидена в чл.44, ал.5 от ЗЧРБ, както и не е съобразено обстоятелството, че жалбоподателят разполага с конкретен осигурен му адрес на пребиваване. Твърди се противоречие с материалноправните разпоредби, нарушение на международното право, риск от рефулман и противоречие с целта на закона.

Жалбоподателят се явява лично и с упълномощеният адв. П., която поддържа жалбата, с която се твърди материална и процесуална незаконосъобразност на заповедта, претендира присъждането на направените разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение по

договора за правна защита и съдействие. В представените писмени бележки жалбоподателят поддържа, че оспорената заповед е незаконосъобразна поради липса на предпоставките за настаняването му в СДВНЧ и на индивидуална преценка относно необходимостта от задържането. Твърди, че не се е укривал, разполагал е с известен на органите адрес и подкрепяща среда в страната, както и че липсват данни за предприети реални действия по извеждането му. Пзовава се на подадена на 16.06.2026 г. последваща молба за международна закрила, която според него променя правното му положение и пречатства изпълнението на ПАМ, както и на практиката на СЕС относно задържането на лица, търсещи закрила. Излага доводи и относно здравословното си състояние и риска за живота и здравето му при връщане в С.. Иска отмяна на заповедта, евентуално замената на задържането с по-лека мярка по чл. 44, ал. 5 ЗЧРБ, и присъждане на разноските.

Ответникът чрез процесуален представител юрк.С. намира жабата за неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В представени писмени бележки поддържа, че заповедта е издадена от компетентен орган, при спазване на процесуалните правила и в съответствие с чл. 44, ал. 6 ЗЧРБ. Счита, че са налице основания за принудително настаняване и че по-лека мярка не би била ефективна, тъй като жалбоподателят не е доказал адрес за пребиваване, средства за издръжка и здравно осигуряване. Поради това намира задържането за съответстващо и на чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО и иска жалбата да бъде отхвърлена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, като обсъди доводите и възраженията на страните, извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт на основанията по чл.146 АПК вр. чл.168, ал.1 АПК, от фактическа и правна страна приема за установено следното:

Със Заповед УРИ № 5392 ПАМ– 973 от 04.09.2025г. административният орган е наложил на жалбоподателя ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ – Връщане до страна на произход. На основание чл.39б, ал.1 вр. чл.39а, т.2 от ЗЧРБ е определил 30-дневен срок за доброволно напускане на страната. Заповедта е връчена на 05.09.2025г.

След справка в Единната деловодна информационна система на съдилищата, се установява, че с Решение №12654/03.12.2024г. на председателя на ДАБ при МС на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. С Решение №3378 от 01.02.2025г., постановено по адм. дело №191/2025г. по описа на АССГ жалбата на М. М. срещу решението на председателя на ДАБ е отхвърлена. Първоинстанционното съдебно решение е оставено в сила с Решение № 7442/07.07.2025г. по адм. дело 3336/2025г. на ВАС

Установява се и че с Решение № 65-ОК/19.08.2025г. на Интервюиращ орган при РПЦ- С. не е допусната последваща молба на жалбоподателя до производство по общия ред. Въпросното решение е обжалвано пред Административен съд София- град като с Решение № 41975 от 14.12.2025г. по адм. дело 9345 /2025г. е потвърдено решението на Интервюиращия орган при РПЦ-С., като съдебното решение е необжалваемо с оглед чл.85, ал.4 от ЗУБ.

От писмените доказателства по делото се установява, че М. М. е подал молба за предоставяне на международна закрила с вх.№ КП.01-1726/16.06.2026г. до ДАБ към МС, като видно от писмо ПМЗ-ОК-1712/14.07.2026г. на директора на РПЦ С., молбата е възприета като последваща по смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1348 и разглеждането ѝ с оглед определянето

дали е допустима съобразно чл.38, пар.1 б.а, б.в и б.г и пар.2 от Регламента ще бъде приключено в двумесечен срок.

На 22.06.2026г. жалбоподателят е задържан от служители на 01 група сектор КПК при ОВ РУ, СДВР при извършена проверка в района на [населено място], жк О. купел. След направени справки за установяване на самоличността и статута му, на основание чл.41, ал.4 и чл.44, ал.1, ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ е предложено на началника на отдел „Миграция“ СДВР да бъде издадена заповед за принудителното му настаняване в специален дом за временно настаняване на чужденци. Фактите по задържането и проверката на статута на М. М. А. С. са обективирани в докладна записка рег. № 5392р-367/22.06.2026г. В същата е посочено, че на г-н М. е разяснено, че е незаконно пребиваващ в страната и трябва да се завърне в страната си по произход или друга сигурна държава; същият категорично отказал и заявил, че ще възпрепятства изпълнението на ПАМ и няма да го изпълни, като ще подава последващи молби за закрила.

Позовавайки се и на основанията, визирани в чл. 44, ал. 6, ал. 8 и ал. 10 от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1, т. 1 от Наредба № Из-1201 от 01.06.2010 г. за реда за временно настаняване на чужденци в специалните домове за временно настаняване на чужденци и в техните звена и за организацията и дейността им, административният орган е издал оспорената в настоящото производство Заповед УРИ № 5392 ПАМ – 335 от 22.06.2026г., с която е разпоредил принудителното настаняване на М. М. А. С., гражданин на С., в СДВНЧ при Дирекция «Миграция» за срок не повече от 6 месеца, считано от фактическото му настаняване.

Към преписката е приложено и заверено копие на заповед на директора на СДВР - № 513з – 9426 от 06.12.2018 г., с която са делегирани правомощия на началник сектор/ главен оперативен дежурен/ при ООДЦ – СДВР да налага ПАМ по чл. 39а, ал.1, чл. 44, ал. 5, ал. 6, ал. 9 и ал. 13 от ЗЧРБ. Приложена е и Заповед № 513з-6740/18.06.2026г. на директора на СДВР, с която началникът на сектор „Незаконна миграция“ СДВР, поради ползването на платен годишен отпуск, е заместван от началник на група в сектор „Незаконна миграция“ към отдел „Миграция“ СДВР.

За жалбоподателя е представена декларация от името на Л. А. И., с която е изразила съгласието си да предостави адрес и подслон на жалбоподателя, като е посочен и адрес, на който ще се осъществи пребиваването му след евентуално негово освобождаване. Декларирала е възможността за поемане на финансови и битови обезпечаване на съществуването му в страната. Представен е и нотариален акт №51, томII, рег.№3245, дело №233 от 2018г., от който се установява, че Л. И. притежава недвижимия имот, във връзка с който декларира осигурено пребиваване на жалбоподателя. Свидетелката И. е разпитана в това си качество в съдебно заседание, като потвърждава привъзраността си към жалбоподателя, проявяваната до момента грижа за него и намеренията си да продължи да му оказва подкрепа.

Въз основа на изложеното съдът изведе, че жалбата е процесуално допустима – подадена е в предвидения от закона 14-дневен срок след съобщаване на оспорената заповед, от процесуално легитимирано лице с правен интерес от оспорването – адресат на административния акт, неблагоприятно засегнат от правните му последици.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Заповедта е издадена от компетентен административен орган предвид уредената в разпоредбата на чл. 44, ал.1 ЗЧРБ възможност за делегиране на правомощия. Със Заповед № 513з – 9426 от 06.12.2018 г. директорът на Столична дирекция на вътрешните работи е оправомощил длъжностни лица от дирекцията, сред които и началникът на отдел „Миграция“, както и началникът на сектор „Незаконна миграция“ при отдел „Миграция“ да налагат ПАМ по ЗЧРБ. В конкретния случай е налице и заповед за заместване на началника на „Незаконна миграция“ от служител в същия сектор.

Като фактическо основание за налагане на мярката по чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ е посочено наличието на реална опасност от укриване на чуждия гражданин във връзка с наложената му принудителна административна мярка със Заповед УРИ № 5392 ПАМ-973/04.09.2025г. и невъзпрепятстване на нейното изпълнение, както и мотивите, изложени в докладна записка рег.№ УРИ 5392р-367/22.06.2026г. по описа на отдел Миграция, СДВР, с цел организиране на връщането му в държавата по произход и до отпадане на пречките и създаване на необходимата организация по изпълнение на изложената спрямо него ПАМ.. Като правни основания са посочени разпоредбите на чл. 44, ал. 6, ал. 8 и ал. 10 ЗЧРБ.

Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 10 от ЗЧРБ, настаняването на чужденци в Специалните домове за временно настаняване се извършва въз основа на заповед за принудително настаняване, издадена от компетентния орган по ал.1, като в заповедта следва да е посочено основаниято за прилагане на тази мярка. Правните основания при наличието на които чужденец може да бъде настанен временно в Специален дом за временно настаняване на чужденци към дирекция „Миграция“ – МВР са регламентирани в чл.44, ал. 6 ЗЧРБ. Идентично, съгласно чл.15, пар. 1 от Директива 2008/115/ЕО, освен ако не могат да се приложат ефективно други достатъчни, но по-леки принудителни мерки, държавите-членки могат да задържат гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, само за да се подготви връщането и/или да се извърши процеса на извеждане, и по-специално когато е налице опасност от укриване или засегнатият гражданин на трета страна избягва или възпрепятства подготовката на връщането или процеса по извеждането. Продължителността на задържането е ограничено и съгласно чл.15, пар. 5 от Директива 2008/115/ЕО, може да продължи докато съществуват посочените в параграф 1 условия и е необходимо, за да се гарантира успешното извеждане на чуждия гражданин.

Формално са спазени законовите изисквания за форма и съдържание, включително и предвидените в ал. 10 на чл. 44 от ЗЧРБ – посочена е необходимостта и законното основание за принудителното настаняване на чужденеца в СДВНЧ - обезпечаване изпълнението на наложената ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, ал. 1, вр. чл. 44, ал.1 от ЗЧРБ.

От друга страна-принудителното настаняване по чл. 44, ал. 6 ЗЧРБ има обезпечителен, а не санкционен характер. То не се налага като последица от самото незаконно пребиваване или от неизпълнението на предоставения срок за доброволно напускане, а единствено доколкото е необходимо за подготовката и осъществяването на връщането.

В рамките на проверката за законосъобразност на оспорената заповед съдът съобразява изпълнени ли са обективните критерии на закона за издаване на административния акт, които включват и изложената от органа конкретна преценка за всеки отделен случай. В случая административният орган е приел наличие на опасност от укриване, като се е позовал на

наложената на жалбоподателя ПАМ „връщане в страна на произход“, както и на фактическите обстоятелства, изложени в докладната записка, към която препраща оспорената заповед. Изложените в нея данни са относими към преценката за наличие на опасност от укриване и могат да обосноват необходимостта от предприемане на мерки за обезпечаване изпълнението на наложената ПАМ. Установяването на такъв риск обаче не обосновава само по себе си необходимостта от прилагане именно на най-интензивната мярка – принудително настаняване в СДВНЧ. Съгласно принципите на необходимост и съразмерност задържането е допустимо само ако след индивидуална преценка на всички относими обстоятелства се установи, че целта не може да бъде ефективно постигната чрез друга достатъчна, но по-лека принудителна мярка.

При тази преценка съществено значение има обстоятелството, че на 16.06.2026 г., т.е. преди издаването на оспорената заповед от 22.06.2026г., жалбоподателят е подал нова последваща молба за международна закрила. От представеното по делото писмо на директора на РПЦ – С. се установява, че молбата е приета от ДАБ като последваща и е започнало предварителното ѝ разглеждане с оглед преценка за допустимостта ѝ.

Към тази молба е приложим Регламент (ЕС) 2024/1348, който се прилага от 12.06.2026 г. Съгласно чл. 55, § 2 от Регламента молба, отправена след постановяване на окончателно решение по предходна молба на същия кандидат, представлява последваща молба. По силата на § 3 тя подлежи на предварително разглеждане, при което решаващият орган установява дали са възникнали или са представени нови елементи, които значително увеличават вероятността кандидатът да отговаря на условията за предоставяне на международна закрила или са относими към приложено по-рано основание за недопустимост.

По силата на общото правило на чл. 10, § 1 от Регламент (ЕС) 2024/1348 кандидатът има право да остане на територията на съответната държава членка, докато решаващият орган се произнесе по молбата в рамките на административната процедура. Това право обаче не е абсолютно. Чл. 10, § 4, б. „а“ допуска държавите членки да предвидят изключение при последваща молба, когато са изпълнени условията по чл. 56. Съгласно чл. 56, б. „б“ от Регламента, без да се засяга принципът на забрана за връщане, държавите членки могат да предвидят изключение от правото на оставане, когато е отправена втора или друга поред последваща молба след постановяване на окончателно решение, с което предишната последваща молба е отхвърлена като недопустима, неоснователна или явно неоснователна. Съображения 77 и 78 от Регламента потвърждават целта на тази уредба – подаването на последващи молби да не позволява автоматично и неограничено препятстване на изпълнението на решенията за връщане, при неизменно спазване на принципа non-refoulement.

Република България е упражнила предоставената от правото на Съюза възможност чрез действащата национална уредба на чл. 76в, ал. 2 ЗУБ. Съгласно т. 2 на тази разпоредба при предварителното разглеждане не се предоставя правото по чл. 29, ал. 1, т. 1 ЗУБ на чужденец, който подава поредна последваща молба, когато предходната му последваща молба е счетена за недопустима или е разгледана по същество и връщането му в държавата по произход или в трета сигурна държава няма да доведе до застрашаване на живота или свободата му на някое от посочените основания или до излагането му на опасност от изтезание или друго жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

В настоящия случай молбата от 16.06.2026г. представлява поредна последваща молба. Преди нея жалбоподателят вече е подал последваща молба, която не е допусната до производство по общия

ред, като решението на интервюиращия орган е потвърдено с окончателно решение на АССГ. Следователно е налице първата от предпоставките на чл. 76в, ал. 2, т. 2 ЗУБ и фактическата хипотеза съответства на тази по чл. 56, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2024/1348.

От това обаче не следва, че самото подаване на поредна последваща молба автоматично е лишено от всякакво значение за производството по връщане и задържане. Както чл.56 от Регламента, така и чл. 76в, ал. 2, т. 2 ЗУБ поставят изключението под условието да бъде спазен принципът на забрана за връщане. Националната разпоредба изрично изисква преценка дали връщането няма да доведе до посочените в нея рискове. Следователно изключването на правото на оставане не може да бъде основано единствено на поредността на молбата, без да бъдат съобразени и останалите законови предпоставки.

В случая към датата на издаване на оспорената заповед последващата молба от 16.06.2026г. вече е била подадена, но предварителното ѝ разглеждане от компетентния решаващ орган не е било приключило. Именно в рамките на това производство ДАБ следва да прецени дали са налице нови елементи по смисъла на чл. 55, § 3 от Регламент (ЕС) 2024/1348. Поради това подадената молба не може да бъде игнорирана при индивидуалната преценка относно необходимостта и продължителността на задържането, макар сама по себе си да не обуславя автоматично право на оставане. Административният орган е следвало да я съобрази като част от актуалното правно положение на жалбоподателя. От мотивите на заповедта или от документите по административната преписка, към които тя препраща, следва да е установимо, че органът е отчел наличието на висящото производство по последващата молба и е преценил правното му значение за възможността и необходимостта от прилагане на задържане с цел организиране на връщането.

Обстоятелството, че по силата на чл. 76в, ал. 2, т. 2 ЗУБ във връзка с чл. 56, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 поредната последваща молба не поражда непременно право на оставане, не освобождава органа от тази преценка. Напротив, органът следва да установи дали в конкретния случай са налице предпоставките за приложението на това изключение, доколкото от тях зависи правното положение на чужденеца и възможността за изпълнение на ПАМ „връщане“.

Независимо от разрешението на този въпрос съдът намира, че оспорената заповед не отговаря на изискването задържането да представлява крайна мярка, прилагана след конкретна преценка за невъзможност да бъдат използвани достатъчни, но по-леки средства. В съдебното производство са представени доказателства, че Л. И. е заявила готовност да предостави на жалбоподателя конкретно жилище в [населено място] и да поеме неговото финансово и битово обезпечаване. Представен е нотариален акт, удостоверяващ собствеността ѝ върху имота. Разпитана като свидетел, И. е потвърдила отношенията си с жалбоподателя, оказваната му до момента помощ и готовността си да продължи да му осигурява подслон и издръжка.

Жалбоподателят М. е с безспорна самоличност, като по делото не са установени конкретни негови действия, насочени към укриване или фактическо възпрепятстване изпълнението на заповед УРИ 5392 ПАМ-973/04.09.2025г. Безспорно от поведението му се установява стремеж да остане на територията на Република България, включително предвид неизпълнението на предоставения срок за доброволно напускане и заявеното нежелание да се завърне в държавата по произход. Същевременно обаче този стремеж се реализира чрез използване на предвидени в закона правни средства – подаване на молби за международна закрила и упражняване на правото на съдебна защита, а не чрез укриване, отказ от съдействие или други конкретни действия, насочени към осуетяване на принудителното връщане.

Ето защо самото желание на жалбоподателя да остане в страната, както и предприемането на допустими от закона действия за постигането на тази цел, не могат автоматично да бъдат приравнени на опасност от укриване. При преценката на този риск следва да бъдат отчетени и установените по делото обстоятелства, че лицето разполага с конкретен и проверим адрес, на който може да пребивава, както и с лице, поело неговата издръжка. Тези данни са относими както към действителната степен на риска от укриване, така и към възможността целта на производството да бъде обезпечена чрез по-лека мярка.

Изискването за разглеждане на по-леките мерки преди задържането произтича пряко от чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО. Следователно наличието на опасност от укриване е основание да бъде обсъдена необходимостта от обезпечителна мярка, но не води автоматично до необходимост от лишаване от свобода. Административният орган е следвало конкретно да установи защо при индивидуалните обстоятелства на лицето по-лека мярка не би била достатъчна за постигане на преследваната цел.

Съвкупната преценка на тези обстоятелства – наличието на висяща процедура по поредната последваща молба, необходимостта от съобразяване на принципа на забрана за връщане, установения конкретен адрес, на който жалбоподателят може да пребивава, и поетото от Л. И. финансово и битово обезпечаване, според съда води до извод, че не е необходимо прилагането именно на най-интензивната мярка, свързана с лишаване от свобода, като целта може да бъде постигната чрез някоя от предвидените в закона по-леки мерки.

Съдът не разполага с правомощие сам да замени принудителното настаняване с конкретна мярка по чл. 44, ал. 5 ЗЧРБ, кавото искане е отправил жалбоподателя. В производството по чл. 46а, ал. 1 ЗЧРБ съдът осъществява контрол за законосъобразност на заповедта за принудително настаняване и при установяване

на нейната незаконосъобразност може да я отмени, но не и да избере вместо компетентния административен орган вида на друга обезпечителна мярка. Това правомощие принадлежи на административния орган, който може да извърши индивидуална оценка въз основа на актуалното фактическо и правно положение на чужденеца. Изборът дали впоследствие са налице основания за прилагане на друга предвидена от закона мярка принадлежи на компетентния административен орган и не е предмет на настоящото производство.

По тези съображения оспорената заповед следва да бъде отменена като издадена при несъответствие с материалноправните изисквания за необходимост и съразмерност на задържането и в противоречие с целта на закона.

С оглед изхода на правния спор, на жалбоподателя следва да се присъдят направените разноски в размер на 420.45 евро.

Водим от горното и на основание чл. 44, ал. 8, вр. чл. 46а, ал. 1 и ал. 2 ЗЧРБ, Административен съд София - град,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. М. А. С., роден в С., на 25.02.1998г., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], Заповед УРИ № 5392 ПАМ-335/ 22.05.2026г. на началник на отдел „Миграция“ при СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на М. М. А. С. направените по делото разноски в размер на 420.45лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС, в 14-дневен срок от съобщаването.